

5 אוגוסט 2014
סימוכין: 23105

דחוף!

באמצעות דוא"ל: pniot-tzibur@mail.idf.il

לכבוד:
אלוף ניצן אלון
מפקד הגדה המערבית

הנדון: איסור על מעבר חקלאים המחזיקים בהיתרי כניסה למרחב התפר בשער שקד מספר 300

1. הרינו לפנות אליך בשם המוקד להגנת הפרט, בדרישה לבטל **מיידי** את המניעה שהוטלה על מעברם של חקלאים המחזיקים בהיתרי כניסה למרחב התפר דרך שער שקד מספר 300, ולשוב ולאפשר את המעבר בשער 300 של כלל החקלאים הפלסטינים המחזיקים בהיתרי כניסה תקפים למרחב התפר דרך שער זה, ללא כל הגבלה.

2. על פי תלונות שהגיעו למוקד להגנת הפרט, מזה מספר ימים נמנע מעברם של חקלאים המחזיקים בהיתרי כניסה למרחב התפר דרך שער 300, בשער האמור, והחקלאים אינם יכולים להיכנס למרחב התפר ולעבד את אדמותיהם ואדמות משפחותיהם.

3. בשיחה שערך הבוקר נציג המוקד עם ע' קת"א במת"ק ג'נין, סגן ליאור שוויצר, אישר סגן שוויצר, לאחר שבדק את העניין, כי המעבר בשער 300 של חקלאים המחזיקים בהיתרי כניסה למרחב התפר אכן נאסר, וזאת בהתאם להנחית המח"ט שניתנה בעקבות יידויי אבנים שאירעו בסמוך לשער. סגן שוויצר אף ציין כי המעבר בשער 300 של אלו המחזיקים בהיתרים של תושבי קבע במרחב התפר אינו מוגבל. נציג המוקד שאל את סגן שוויצר מתי הוצאה ההנחיה ומה תוקפה וסגן שוויצר השיב כי הוא אינו יודע מתי הוצאה ההנחיה וכי כרגע היא אינה מוגבלת בזמן.

4. לא יתכן כי בשל אירועי יידויי אבנים שאירעו לכאורה בסמוך לשער, יחליטו גורמי הצבא **להעניש באופן קולקטיבי**, ענישה האסורה על פי המשפט הבינלאומי, את כלל התושבים הפלסטינים המחזיקים בהיתרים תקפים לצרכים חקלאיים במרחב התפר דרך שער 300, ולמנוע מהם את המעבר בשער האמור. **מניעת כניסתם של החקלאים לאדמותיהם המצויות במרחב התפר פוגעת פגיעה קשה שאינה מידתית בפרנסתם ובזכויותיהם לקניין, לחופש עיסוק, ולחופש תנועה. כמו כן, מניעת כניסתם של החקלאים המחזיקים בהיתרים באופן שרירותי ומטעמים שאינם קשורים אליהם ושעליהם אין להם כל שליטה גורמת להם לתחושות קשות של השפלה ועולה עד כדי פגיעה בכבוד האדם שלהם.**

5. בפסקי דין רבים עמד בית המשפט העליון על הפגיעה הקשה גם כך הנגרמת לתושבים הפלסטינים המוגנים כתוצאה מהקמת גדר ההפרדה וסגירת שטחי מרחב התפר ועל חובתו של המפקד הצבאי לכבד את זכויותיהם של התושבים. יפים לענייננו דבריה של כבוד הנשיאה בייניש בבג"ץ 9961/03 **המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר נ' ממשלת ישראל ובג"ץ 639/04 האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' מפקד כוחות צה"ל ביהודה ושומרון** (לא פורסם, 5.4.2011), בסעיף 22 לפסק הדין:

"אכן, קשה שלא להסכים כי סגירת שטחי מרחב התפר, כמו גם עצם הקמת גדר הביטחון, מהווים הכבדה קשה על התושבים הפלסטינים, ובודאי שפגיעתה קשה במיוחד בתושבים חפים מפשע שנקלעו למרחב התפר בעל כורחם עקב מגוריהם במקום או עקב עבודתם, כאשר עסקיהם

או שדותיהם ונחלותיהם החקלאיות נותרו כלואים בתוך המרחב. החלת משטר ההיתרים, תוך חיוב בקבלת היתר לצורך כניסה ויציאה למרחב, מהווה מגבלה ברורה על חופש התנועה של תושבי האזור במרחב זה, ומגבילה את נגישותם של התושבים – לבתיהם, לאדמותיהם ועסקיהם המצויים במרחב התפר. כפי שנרחיב עוד בהמשך, מצב דברים זה יוצר מציאות המקשה על קיום השגרה בחיי המשפחה, החברה, המסחר והתעסוקה, הן של התושבים המתגוררים במרחב התפר והן של אלו הקשורים עימם ונמצאים מחוצה לו" (כל ההדגשות בפנייה זו הוספו).

ובבג"ץ 9593/04 מוראר נ' מפקד כוחות צה"ל ביהודה ושומרון (לא פורסם, 26.6.2006), נקבע בס' 14:

"חופש התנועה הוא מזכויותיו הבסיסיות ביותר של האדם... חשוב להדגיש כי בענייננו, אין מדובר בתנועה של תושבים פלסטינים באזורים בלתי מסוימים ברחבי יהודה ושומרון, אלא בגישה של התושבים לאדמות השייכות להם. בנסיבות אלה, כאשר התנועה מתבצעת במרחב פרטי, יש ליתן משקל רב במיוחד לזכות לחופש תנועה ולצמצם למינימום את המגבלות המוטלות עליה. ברור, כי יש לבחון מגבלות המוטלות על חופש התנועה במרחב הציבורי באופן שונה ממגבלות המוטלות על חופש התנועה של אדם בתוך המתחם הקשור לביתו שלו ואין דינן של הראשונות כדינן של האחרונות...

כאמור, זכות בסיסית נוספת אשר יש להתחשב בה בענייננו היא, כמובן, זכות הקנין של החקלאים הפלסטינים באדמותיהם. בשיטתנו המשפטית מוגנת זכות הקנין כזכות יסוד חוקתית... זכות זו הינה זכות מוכרת, כמובן, גם במשפט הבינלאומי הפומבי... לפיכך, לתושבים באזור המוחזק בתפיסה לוחמתית זכות מוגנת לקנינם. בענייננו, אין מחלוקת כי מדובר באדמות חקלאיות ובגידולים חקלאיים שלעותרים יש זיקה קניינית אליהם. משנמנעת, אפוא, מן העותרים הגישה לאדמות המהוות את קנינם, וכן נמנעת מהם האפשרות לטפל בגידולים החקלאיים השייכים להם, הרי שבכך מתבצעת פגיעה חמורה בזכותם לקנינם וביכולתם ליהנות ממנו."

ברי, כי מניעה גורפת המוטלת על כניסתם של חקלאים שזיקתם למרחב התפר הוכחה והונפקו להם היתרים לצורך עיבוד אדמותיהם החקלאיות, מנוגדת לפסיקה זו.

6. לאור כל האמור לעיל, נבקשך לפעול לאלתר לביטול ההנחיה האוסרת על מעברם בשער 300 של חקלאים המחזיקים בהיתרי כניסה תקפים למרחב התפר דרך שער זה, כך שלכלל החקלאים המחזיקים בהיתרים תקפים יתאפשר לעבד את אדמותיהם ואדמות משפחותיהם ללא כל הגבלה. ככל שהגורמים הרלוונטיים מסרבים לבטל את ההנחיה האמורה, נבקש לקבלה בכתב, בצירוף הנימוקים לה.

7. בהתחשב בפגיעה החמורה הנגרמת לחקלאים במניעת כניסתם למרחב התפר, נודה לקבלת תשובה מיידית עד ליום ה' הקרוב, ה-7.8.2014. ככל שלא יתקבל מענה ענייני עד למועד זה, בכוננתנו לפנות לערכאות משפטיות.

בתודה מראש,

ניצן אילני, עורכת דין

העתקים:

תא"ל דוד מנחם, ראש המנהל האזרחי
אל"מ דורון בן-ברק, היועץ המשפטי לגדה המערבית
סרן אלירן ששון, קצין פניות הציבור